

Siseministri määruse „Relvaseaduse alusel kehtestatud siseministri määruste muutmine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõuga muudetakse nelja siseministri määrust:

- 26. veebruari 2021. aasta määrus nr 12 „Lasketiiru ja laskepaiga ning laskevõistluse ja treeninglaskmise ohutusnõuded“ (edaspidi *määrus nr 12*),
- 17. veebruari 2020. aasta määrus nr 6 „Relva ja laskemoona Euroopa Liidus edasitoimetamise dokumentide vormid ja Euroopa tulirelvapassi väljaandmise kord“ (edaspidi *määrus nr 6*),
- 4. juuli 2023. aasta määrus nr 13 „Teenistus- ja tsiviilrelvade registri põhimäärus“ (edaspidi *määrus nr 13*),
- 11. septembri 2018. aasta määrus nr 19 „Teenistusrelvade ja nende laskemoona ning lahingumoonade liigid ja teenistusrelvade, nende laskemoona ja lahingumoonade, tulirelva osade käitlemise ning üleandmise kord“ (edaspidi *määrus nr 19*).

Määrust nr 12 täiendatakse seoses vajadusega täpsustada määruse kohaldamist teenistusrelvi käitlevatele asutustele ning tõhustada järelevalvet teenistusrelvade käitlemise üle. Muudatusega nähakse ette, et teenistusrelvi käitlev asutus kontrollib oma lasketiiru ja laskepaiga vastavust määruse nr 12 nõuetele vähemalt üks kord aastas. Kontrolli tulemusest teavitab teenistusrelvi käitlev asutus RelvS-i § 88 lõike 2 punktides 1 või 3–5 nimetatud asutust viivitamata. Lisaks tuleb teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiiru ja laskepaiga määruse nr 12 nõuetele vastavuse kontrollimise kord kehtestada asutuse juhil või tema volitatud ametnikul.

Määruses nr 6 tehakse muudatused teenistus- ja tsiviilrelvade registri arendustega seondult. Riigikogu võttis 22. veebruaril 2023. aastal vastu relvaseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse (digilahendused loamenetluses ning teenistus- ja tsiviilrelvade registri arendamine) eelnõu 737 SE¹ (edaspidi *eelnõu 737 SE*), millega tehti RelvS-s õiguslikud muudatused, mis on vajalikud, et minna üle täisdigitaalsele loamenetlusele ja võtta kasutusele teenistus- ja tsiviilrelvade registri uus tehniline lahendus. Sellega seondult kehtestati ka „[Teenistus- ja tsiviilrelvade registri põhimääruse](#)“ uus terviktekst. Võrreldes varasemaga lisandus põhimäärusesse mõni uus andmekoosseis, näiteks laskemoona ja lahingumoonade tootja, päritoluriik, pihtamislaengu liik, lõhkeaine kogus ühiku kohta ning ohuklass ja sobivusrühm. Need andmed esitab teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse kandmiseks PPA-le RelvS-i § 62⁸ lõike 2 kohaselt relvade ja laskemoona müügiks tegevusluba omav isik deklaratsiooniga. Kehtiva määruse nr 6 § 4 kohaselt tuleb relvade ja laskemoona deklaratsioon esitada valgel paberil A4 formaadis. Teenistus- ja tsiviilrelvade registri arendamisega on andmete esitamiseks loodud elektrooniline vorm. Seda eelkõige selleks, et sammhaaval minna üle täielikult digitaalsele loamenetlusele, aga ka selleks, et tõsta andmekvaliteeti ja vähendada relvade ja laskemoona müügiks tegevusluba omavate isikute ja PPA ametnike dubleerivaid tegevusi samade andmete mitmekordsel sisestamisel. Muudatus avaldab

¹ [XIV Riigikogu 737 SE](#).

väheolulist, kuid positiivset mõju teenistus- ja tsiviilrelvade registri andmesubjektidele ja andmesaajatele, suurendades selgust registris andmete töötlemise kohta.

Muudatused **määruses nr 13** on seotud Riigikogu poolt 10. aprillil 2024. aastal vastu võetud Kaitseliidu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga 335 SE² (edaspidi *eelnõu 335 SE*), millega muu hulgas täiendati relvaseaduses (edaspidi *RelvS*) teenistus- ja tsiviilrelvade registri sätteid. RelvS-i §-s 24 täpsustati, et lisaks Politsei- ja Piirivalveametile (edaspidi *PPA*) on teenistus- ja tsiviilrelvade registri vastutav töötleja Kaitsepolitseiamet (edaspidi *KAPO*), samuti täiendati andmekogu andmete loetelu ning seaduse tasandile toodi seni määruses nr 13 sätestatud andmete juurdepääsupiirangud. Seetõttu on vaja teha eelkõige tehnilist laadi ja õigusselgust tagavad muudatused määruses nr 13.

Samamoodi määruse nr 12 muudatusega tehakse **määruses nr 19** muudatused seoses vajadusega tõhustada järelevalvet teenistusrelvade käitlemise nõuete täitmise üle. Teenistusrelvi käitlevale asutusele pannakse kohustus edastada tema üle järelevalvet tegevale ministeeriumile iga-aastaselt tulirelva, elektrišokirelva, laskemoona ja lahingumooni kohta arvestuse pidamise, käitlemise nõuete ja hoiutingimuste kontrollimise tulemused.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Siseministeeriumi õigusnõunik Marju Aibast (marju.aibast@siseministeerium.ee) ja nõunik Riita Proosa (riita.proosa@siseministeerium.ee).

Eelnõu on keeleliselt toimetanud Siseministeeriumi õiguskonkord keeleteimetaja Heike Olmre (heike.olmre@siseministeerium.ee, tel 612 5241). Seletuskiri on keeleliselt toimetamata.

1.3. Märkused

Eelnõuga muudetakse:

- määrust nr 12 avaldamismärkega RT I, 02.03.2021, 25;
- määrust nr 6 avaldamismärkega RT I, 21.02.2020, 1;
- määrust nr 13 avaldamismärkega RT I, 07.07.2023, 8;
- määrust nr 19 avaldamismärkega RT I, 24.03.2023, 7.

Eelnõuga rakendatakse 10. aprillil 2024. aastal vastu võetud eelnõu 335 SE ja 22. veebruaril 2023. aastal vastu võetud [eelnõu 737 SE](#).

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb neljast paragrahvist:

- 1) paragrahviga 1 tehakse muudatused määruses nr 12;

² [XV Riigikogu 335 SE](#).

- 2) paragrahviga 3 tehakse muudatus määruses nr 6;
- 3) paragrahviga 2 tehakse muudatus määruses nr 13;
- 4) paragrahviga 4 tehakse muudatus määruses nr 19.

2.1. Määruse nr 12 muutmine

Eelnõu § 1 punkti 1 kohaselt muudetakse määruse §-s 1 esitatud määruse reguleerimisala sõnastust. Muudatuse järgselt esitatakse määruse §-s 1 nii määruse reguleerimisala kui ka kohaldamisala.

Lõikes 1 esitatakse seni reguleerimisalas sätestatu, kuhu lisatakse lasketiirus ja laskepaigas kasutada lubatud relvade hulka harjutusrelv. RelvS-i § 3 lõike 4 kohaselt on harjutusrelv ametirelv, täpsemalt teenistusrelv, mis on spetsiaalselt konstrueeritud või kohandatud mittekahjustava või vähe kahjustava suunatud lendkeha väljalaskmiseks ja milles kasutatakse mittekahjustavat või vähe kahjustavat laskemoona, või treeninguks kasutatav tulirelv, millest ei ole võimalik tulistada surmavat laskemoona.

Ühtlasi täpsustatakse, et lasketiirus või laskepaigas ei tohi kasutada RelvS-i § 20 lõike 4 punktides 3–4 ja 6 nimetatud laskemoona. Võrreldes kehtiva määrusega jätetakse eelnõukohase muudatusega sättest välja viide RelvS-i § 20 lõike 4 punktile 2, mis nimetab tsiviilkäibes keelatud laskemoonana soomustlābiva laskemoona – tulirelva padrun, mille kuulil on soomustlābistav kõvasüdamik. Kehtiva määruse järgi ei ole seda laskemoona lasketiirus ja laskepaigas kasutada lubatud. Soomustlābistava laskemoona kasutamine võib mõningatel juhtudel olla vajalik teenistusrelvi käitlevatele asutustele, kellel sellise laskemoona kasutamise õigus on. Näiteks võib see olla vajalik mõne materjali vastupidavuse katsetamisel. Seetõttu võib muudatuse järgi lasketiirus ja laskepaigas soomustlābistavat laskemoona kasutada. Siinkohal tuleb aga rõhutada, et soomustlābistav laskemoon on tsiviilkäibes keelatud, seega on selle lasketiirus või laskepaigas kasutamine lubatud üksnes teenistusrelvi käitlevale asutusele.

Lõikes 2 nähakse ette, et käesoleva määruse §-e 6–9 ei kohaldata harjutusrelvale, mille suudmeenergia on kuni 7,5 džauli ja milles kasutatakse laskemoonana ainult plast- või värvi kuuli (edaspidi *vähem kahjustav harjutusrelv*), kasutamisele lasketiirus või laskepaigas. Suudmeenergia on relvaraua suudmele võimalikult lähedalt mõõdetud pihtamislaengu kiiruse alusel arvutatud väärtus. Arvutustes võetakse arvesse ka pihtamislaengu massi. Mõõtmise kaugus suudmest sõltub relva liigist, eelkõige lasu käigus välja lendavatest osakestest ning tekkivast suitsust, mis mõlemad võivad mõõtmist segada. Arvutatud väärtus iseloomustab pihtamislaengu potentsiaalset kahjustusvõimet ja seda väljendatakse tavaliselt džaulides pihtamislaengu ristlõikepindala ruutmillimeetri kohta. Relva või muu laskeseadeldise tootja võib suudmeenergiat valmistamisjärgselt mõõta ise – sellisel juhul tehakse seda tootja enda protseduuride järgi ja mõõdetud väärtus on leitav kasutusjuhendis või saadaval tootja käest. Tootja mõõtmised on orienteeritud kontrollima relva või laskeseadeldise vastavust kas riigis või kaubandussektoris kehtestatud piirväärtustele ja vastavad ilmselt normide kehtestaja poolt seatud nõetele. Seega kui järgitakse tootja ette nähtud ohutusnõudeid, ei kujuta vähem kahjustava harjutusrelva kasutamine suurt ohtu inimese tervisele, ei tekita tõsiseid vigastusi ega kahjustusi hoonetele või maastikule. Seetõttu ei ole nende kasutamine võrreldav tulirelva kasutamisega. Vähem kahjustav harjutusrelv võimaldab läbi viia harjutusi, mis jäljendavad teenistuses esineda võivaid ohtlikke situatsioone

loomulikus keskkonnas. Näiteks kortertüüpi elamus, kontoris, mahajäetud linnakus või maastikul. Neid kohti aga ei ole mõistlik ega vajalik muuta tulirelva laskmiseks ette nähtud lasketiiruks või laskepaiga nõuetele vastavaks ning see ei täidaks ka soovitud eesmärki, mistõttu nähakse ette sellisele laskmisele erand.

Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt täiendatakse määrust nr 12 §-dega 9¹ ja 9². **Paragrahvis 9¹** nähakse ette ohutusnõuded vähem kahjustavast harjutusrelvast laskmisel. Eesmärk on sätestada tingimused ja ohutusnõuded, mis muudavad harjutusrelvade kasutamise tõhusaks ja ohutuks, pidades silmas võimalike riskide vähendamist ning tagades sobivate harjutusolude loomise.

Vähem kahjustava harjutusrelva kasutamine ei kujuta inimese tervisele suurt ohtu ega tekita tõsisid vigastusi, kui järgitakse tootja ette nähtud ohutusnõudeid ning seetõttu ei ole nende kasutamine võrreldav tulirelva kasutamisega. Harjutusrelvade kasutamine aitab treenida teenistusülesannete täitmiseks vajalikke oskusi eluliste olukordade simuleerimisel, kus nõutakse reaktsioone, mis on võimalikult sarnased reaalsele situatsioonile. Sellest tulenevalt nähakse eelnõuga määruks ette erand vähem kahjustavast harjutusrelvast laskmise lasketiiru ja laskepaiga ohutusnõuetele. Siinkohal juhime tähelepanu, et harjutusrelvast laskmisel, mille suudmeenergia ületab 7,5 J või milles kasutatakse muud laskemoona, tuleb lähtuda tulirelvale kehtestatud nõuetest – neist tohib lasta üksnes käesolevas määruks sätestatud nõuetele vastavas tulirelvast laskmiseks ette nähtud lasketiirus või laskepaigas.

Lõikes 1 nähakse ette nõuded, mis peavad olema täidetud vähem kahjustava harjutusrelvaga laskmisel. Eelnõu kohaselt võib vähem kahjustava harjutusrelva lasketiiru või laskepaigana (edaspidi koos *harjutusala*) kasutada selleks kohandatud ehitist, ruumi või territooriumi, kui see on selle omaniku või valdajaga taasesitatavas vormis kokku lepitud. See nõue aitab tagada, et harjutusala on õigesti ette valmistatud ja kasutajate ning pealtvaatajate ohutus on tagatud.

Kui ehitist, ruumi või territoorium kohandatakse laskepaigaks vähem kahjustatavate harjutusrelvade jaoks, on ohutusmeetmed ja kohandused võrreldes tulirelva kasutamiseks vajaliku laskepaiga rajamisega, oluliselt lihtsustatud. Üldiselt on vaja ehitist, ruumi või territoorium nõuetekohaselt märgistada. Siiski jääb eesmärgiks nii laskjate kui ka ümbritseva ala turvalisuse tagamine.

1. **Harjutusala tähistamine ja tõkestamine** – nõuded on lihtsamad, kui tavapärase laskepaiga puhul, sest plastik- ja värvikuulid ei oma sama lennuulatust ega läbitungimisvõimet. Seega, lõike 2 kohaselt peab lahtine või poolkinnine harjutusala³ olema märgistatud määruks lisas esitatud kirjeldusele vastavate hoiatussiltidega. Märgistus peab olema paigutatud nii, et harjutusalale sisenemisel on see nähtav ja hoiatab selgelt harjutusala kasutamisest tulenevatest võimalikest ohtudest. Lõike 3 kohaselt peavad kinnise harjutusala⁴ sissepääsud olema märgistatud selliselt, et nähtub teave harjutusala olemasolu kohta, seal viibimise ohtlikkusest ning valdaja nimi ja kontaktandmed. See on vajalik, et kõrvalised isikud ei satuks harjutusalale ning vajadusel oleks võimalik ala valdajaga ühendust võtta.

³ Määruse nr 12 § 5 punkti 1 kohaselt on lasketiir lahtine või poolkinnine, kui selle vähemalt üks külg on välispiirdeta. Laskepaika käsitatakse ajutise lasketiiruna.

⁴ Määruse nr 12 § 5 punkti 2 kohaselt on lasketiir kinnine, kui see on väliskeskkonnast eraldatud katusega ja kõigist külgedest püsivate välispiiretega. Laskepaika käsitatakse ajutise lasketiiruna.

2. **Kuuli peatavate materjalide kasutamine** – kuna vähem kahjustava harjutusrelva suudmeenergia on madal (alla 7,5 J) ja harjutuste läbiviimise eesmärk on imiteerida teenistusülesannete täitmisel esineda võivate situatsioonide harjutamist, ei nähta ette eraldi kaitsematerjalide kasutusele võtmist tingimisel, et kasutatakse vaid plastik- või värvikuuli. Piisab, kui on täidetud tootja ette nähtud ohutusnõuded.
3. **Müra ja ventilatsiooni nõuete lihtsustamine** – vähem kahjustavad harjutusrelvad on tavaliselt vaiksemad ja ei tekita suitsu ega gaase samas ulatuses kui tavarelvad. Seetõttu ei nähta ette nõudeid müra summutamisele ja keerulistele ventilatsioonisüsteemidele.
4. **Kooskõlastus kohalike ametkondadega** – RelvS-i § 84 lõige 3 näeb ette, et lasketiiru ja laskepaiga rajamiseks peab olema selle kohaliku omavalitsuse (edaspidi *KOV*) kirjalik nõusolek, kelle territooriumile see tahetakse rajada, ning PPA kirjalik nõusolek. Sama paragrahvi lõiked 3¹ ja 3² näevad ette erisused teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiirule ja laskepaigale, mille kohaselt ei ole kinnise lasketiiru rajamisel vajalik KOV-i nõusolek ning lahtise ja poolkinnise lasketiiru ja laskepaiga rajamiseks ei ole vajalik PPA kirjalik nõusolek, vaid piisab PPA teavitamisest.

Lõikes 4 nähakse ette, et lahtisel või poolkinnisel harjutusalal võib ohuala puududa. Ohuala ei pea olema, sest vähem kahjustavas harjutusrelvas kasutatavate kuulide lennukaugus ei ole suur ning väljudes harjutusalalt ei ohusta need inimese elu ega tervist.

Eelnõuga määrusesse nr 12 lisatavas §-s 9² nähakse ette teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiiru ja laskepaiga ohutusnõuetele vastavuse kontrollimine. Eelnõuga 737 SE tunnistati kehtetuks RelvS-i § 84¹, kus oli sätestatud teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiir ja laskepaik ning antud siseministrile volitusnorm teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiirule ja laskepaigale nõuete kehtestamiseks. Kuna nähti, et määruses nr 12 sätestatud nõudeid on võimalik kohaldada ka teenistusrelvi käitlevale asutusele, loobuti neile eraldi nõuete kehtestamisest. Nähti ette, et RelvS-i §-s 84 kehtestatud nõuded, sealhulgas määrus nr 12, kehtivad ka teenistusrelvi käitlevale asutustele.

Määruse nr 12 § 18 lõike 1 kohaselt vastutab lasketiiru või laskepaiga määruses sätestatud ohutusnõuetele vastamise eest laskmise eest vastutav isik. RelvS-i § 88 lõike 1 kohaselt teeb riiklikku järelevalvet tsiviillasketiirude ja -laskepaikade ohutusnõuetele vastavuse üle PPA ametnik. Sama paragrahvi lõige 2 sätestab, et haldusjärelevalvet teenistusrelvade ja sõjaväerelvade käitlemise ning teenistusrelvi käitleva asutuse laskepaiga ja lasketiiru üle teostavad ministeeriumid oma valitsemisalas. RelvS-is ei ole sätestatud, kes ja kuidas teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiiru ohutusnõuetele vastamise üle järelevalvet teeb.

Iga haldusorgan tegutseb oma pädevuse piires, s.t täidab talle seadusega või selle alusel seatud ülesandeid. Vabariigi Valitsuse seaduse (edaspidi *VVS*) § 93 lõike 1 kohaselt korraldatakse valitsusasutuste ja nende hallatavate riigiasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse tagamiseks teenistuslikku järelevalvet. Teenistusliku järelevalve korraldamine on Vabariigi Valitsuse ja valitsusasutuste kohustus. Teenistuslik järelevalve põhineb haldusorganite

subordinatiivsel (hierarhilisel) süsteemil haldusekandja sees. Kes kelle üle teenistuslikku järelevalvet teostab, sätestab riigi kui haldusekandja puhul VVS.

VVS näeb § 95 lõikes 1 ette, et minister valvab ministeeriumi struktuuriüksuste, ministeeriumi valitsemisala valitsusasutuste ja nende ametiisikute, samuti muude ministeeriumi hallatavate riigiasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle. VVS § 96 lõike 1 kohaselt teostab ministeeriumi ameti ja inspeksiooni peadirektor teenistuslikku järelevalvet ameti ja inspeksiooni kohalike asutuste ja nende ametiisikute tegevuse üle ministri poolt määratud ulatuses ja korras.

Eeltoodust tulenevalt ja selleks, et tagada paremini teenistusrelvi käitlevate asutuste lasketiirude ja laskepaikade vastavus määruse nr 12 nõuetele, on vajalik näha ette kontrollimehhanism.

Lõikes 1 nähakse ette, et teenistusrelvi käitlev asutus peab oma lasketiiru ja laskepaiga vastavust kontrollima vähemalt üks kord aastas. Selle eesmärk on tagada lasketiirude ja laskepaikade pidev ohutus ja nõuetekohane vastavus kehtivatele standarditele. Regulaarne kontroll hoiab ära võimalikud ohud ning kindlustab, et teenistusrelvi käsitletakse turvalises keskkonnas. Kuna teenistusrelvi käitlevate asutuste lasketiirude nõuetele vastavuse osas ei näe RelvS ette sellist järelevalvet nagu eraõiguslike isikute lasketiirudele ja laskepaikadele⁵, siis on mõistlik nendele siin määruks täiendav kontrollinõue ette näha. Samasugune ajaperiood on ette nähtud ka määruks nr 19, mille § 8 lõike 5 kohaselt kontrollib asutus tulirelva, elektrišokirelva, laskemoona ja lahingumoonaga käitlemise nõuete ja hoiutingimuste täitmist vähemalt üks kord aastas.

Lõikes 2 nähakse ette, et selle kontrolli tulemusest teavitab asutus RelvS-i § 88 lõike 2 punktides 1 või 3–5 nimetatud asutust viivitamata. Selleks, et ministeeriumid saaksid paremini teha teenistuslikku järelevalvet oma valitsemisalas lasketiirude ja laskepaikade seaduslikkuse ja otstarbekuse üle, nähakse eelnõuga ette ministeeriumi teavitamine asutuse läbiviidud kontrolli tulemusest. Muudatus ei puuduta Kaitseministeeriumi poolt Kaitseväge ja Kaitseliidu lasketiiru ja harjutusvälja üle teostatavat järelevalvet. Kaitseministeeriumi valitsemisala asutustel on sõjaväerelvad ja neile ei kohaldata määrust nr 12. Neile kohaldub kaitseministri 28. detsembri 2010. aasta määrus nr 26 „[Kaitseväge ja Kaitseliidu harjutusväljale ja lasketiirule esitatavad nõuded ja kasutamise kord](#)“.

Lisaks Kaitseministeeriumile, ei puuduta muudatus Justiitsministeeriumi teostatavat järelevalvet kohaliku omavalitsuse organite ja asutuste ning kohtute üle, sest seal ei käidelda teenistusrelvi.

Ministeeriumi teavitamise nõue tagab, et rikkumised või kõrvalekalded saavad õigeaegselt tähelepanu ning on võimalus vajadusel võtta meetmeid rikkumise lõpetamiseks või hinnata kehtivate nõuete otstarbekust.

Lõige 3 kohustab teenistusrelvi käitleva asutuse juhti või tema volitatud ametnikku kehtestama lasketiiru ja laskepaiga nõuetele vastavuse kontrolli kord, kuid jätab piisava paindlikkuse asutustel kohandada kontrolli korda arvestades asutuse vajadusi, suurust ja hetkeolukorda, samas säilitades vastavuse üldistele nõuetele ja ohutusstandarditele.

⁵ RelvS-i järgi teeb eraõiguslike lasketiirude ja laskepaikade määruse nr 12 nõuetele vastavuse üle järelevalvet PPA.

Asutuse juhi kehtestatavas kontrollimise korras võiksid olla järgmised nõuded, mis aitaksid tagada lasketiiru ja laskepaiga nõuetekohasuse, ohutuse ning järjepideva vastavuse määrusele.

1. Ohutusnõuded:

- täpsed tingimused, mis peavad olema täidetud, et lasketiir või laskepaik oleks ohutu laskurile ja kõrvalisele isikule;
- nõuded kaitserajatiste (nt kuulipüüdjate, kuulisuunajate, pörkeplaatide paiknemine) paigaldamiseks, nende seisukorra regulaarne kontroll ja meetodid.

2. Nõuded kontrollijale:

- nõuded teadmiste ja väljaõppele ning täiendkoolitused, tagamaks, et kontrollijad oleksid piisavalt pädevad lasketiiru ja laskepaiga seisukorda hindama.

3. Kontrolliprotseduurid:

- üksikasjalik kontrolliprotseduur, mis hõlmab erinevaid hindamiskriteeriume (nt ehituskonstruksioonid, relvade hoidmise kohad, märklauad, ventilatsioonisüsteemid);
- loetelu dokumentidest ja aruannetest, mida tuleb kontrolli käigus täita ja säilitada;
- juhised iga-aastase kontrolli läbiviimiseks, sealhulgas täiendavad kontrollid pärast remonditöid, õnnetusi või muutuvaid ohutusstandardeid;
- korduvkontrollide sagedus ja ulatus juhul, kui varasemas kontrollis tuvastati rikkumisi.

4. Rikkumiste ja puuduste kõrvaldamine:

- tegevused võimalike rikkumiste või puuduste avastamise korral, sealhulgas parandusplaanid ja ajagraafik kõrvalekallete kõrvaldamiseks;
- erimeetmed, mis tuleb võtta tõsiste rikkumiste korral, näiteks lasketiiru sulgemine kuni tagatakse nõuetele vastavus vms.

5. Teavitamis- ja aruandlusnõuded:

- kontrolli tulemuste ja oluliste avastuste edastamise kord vastavatele ametiasutustele ning juhtkonnale;
- nõue säilitada kontrolliaruandeid ja dokumente teatud aja jooksul, et tagada jälgitavus ja vastutus.

6. Hädaolukorra plaanid:

- juhised võimalike hädaolukordade (nt tulekahju, õnnetusjuhtum) jaoks ning kiire reageerimise meetmed ja evakuatsiooniplaanid.

Sellised nõuded tagavad, et lasketiiru ja laskepaiga tegevus ja taristu oleksid põhjalikult hinnatud ning et teenistusrelvade käsitsemine toimuks ohutult ja vastavalt kehtivatele õigusnormidele.

Eelnõu § 1 punkti 3 kohaselt täiendatakse määrust §-ga 16¹, milles nähakse ette vähem kahjustavast harjutusrelvast laskmise ohutusnõuded. Selle paragrahvi eesmärk on tagada harjutusalal viibivate inimeste ohutus ja vältida õnnetusjuhtumeid, mis võivad tekkida harjutusrelvast laskmisel.

Lõike 1 kohaselt peavad harjutusalal viibijad täitma harjutusrelva ja selle laskemoona tootja ette nähtud ohutusnõudeid, kuna tootja poolt määratud juhised lähtuvad põhjalikest testimistest ning arvestavad konkreetse relva ja laskemoona omadusi, sealhulgas nende ohtlikkuse astet. Lisaks on soovitatud võimalusel katta nahapind, mis aitab vähendada löökide või tabamuste korral tekkida võivat vigastusohu. Kuigi madala suudmeenergiaga harjutusrelvad (kuni 7,5 J) ei kujuta endast suurt ohtu, võib tabamus katmata nahapinnale põhjustada valuaistingut või väiksemaid vigastusi. Nahapinna katmine, näiteks kaitseriietuse kandmisega, aitab seda riski vähendada ning tagab treeningutel osalejate turvalisuse. Kuulivestid ei ole üldiselt vajalikud. Muud isikukaitsevahendid, nagu näiteks kaitseprillid ja -maskid, on siiski üldjuhul soovituslikud, et suu ja silmad oleks kaitstud.

Lõikes 2 nähakse ette, et laskmist läbiviivad isikud ja need, kes laskmises ei osale, peavad kandma helkurvesti. Nõude eesmärk on tagada, et kõik harjutusalal viibivad isikud oleksid relva kasutajatele selgelt nähtavad ja kergesti tuvastatavad. See suurendab ohutust, aidates laskmises mitteosalevad isikud visuaalselt eristada ning vähendades võimalust, et laskur keskendub ekslikult neile. Helkurvesti kandmine lihtsustab laskurite ja laskmises mitteosalejate selget eristamist, mis omakorda vähendab õnnetuste riski.

Lõigete 3 ja 4 kohaselt on ootamatu ohu või kõrvalise objekti ilmumise korral harjutusalale oluline, et laskmine katkestatakse koheselt, et vältida võimalikke õnnetusi. Seetõttu on sätestatud, et esimene ohtu märganud isik – olgu see laskmist läbiviiv isik, kohtunik või kontrollija – annab laskurile koheselt käskluse laskmine peatada. Kui laskur ise märkab ohtu esimesena, on tal kohustus viivitamata laskmine katkestada ja teavitada sellest ka teisi alal viibivaid inimesi. Selgelt määratletud ja kiire reaktsiooniga süsteem tagab, et kõik alal viibivad isikud on teadlikud võimalikust ohust ning saavad astuda vajalikke samme, et tagada enda ja teiste ohutus.

Eelnõu § 1 punkti 4 kohaselt täpsustatakse määruse nr 12 § 17 lõike 2 sõnastust, mis praegu näeb ette, et laskmise eest vastutav isik peab olema laskeinstruktor RelvS-i § 86¹ tähenduses. Sättesse lisatakse viide ka RelvS-i §-le 86², kus on toodud nõuded teenistusrelvi käitleva asutuse laskeinstruktorile. Täiendus on vajalik seoses määruse kohaldumisega teenistusrelvi käitlevatele asutustele.

Eelnõu § 1 punkti 5 kohaselt muudetakse määruse § 17 lõike 3 sõnastust. Sätestatakse, et käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõue ei laiene laskmise eest vastutavale isikule, kelle on määranud Kaitsevägi või Kaitseliit. Muudatuse kohaselt ei laiene enam erisus avalikku võimu teostava valitsusasutuse või sisekaitselise rakenduskõrgkooli laskmise eest vastutavale isikule, kuna 1. oktoobril 2023. aastal jõustunud RelvS-i redaktsiooniga tunnistati kehtetuks RelvS-i § 84¹ ja muudeti sama paragrahvi lõiget 9, millest tulenevalt kohaldatakse nüüd määrust nr 12 ka avalikku võimu teostava valitsusasutuse või sisekaitselise rakenduskõrgkooli lasketiirudele ja laskepaikadele.

Eelnõu § 1 punktis 6 täiendatakse määruse § 19 lõikega 1¹, milles nähakse ette, et teenistusrelvi käitleva asutuse juht või tema volitatud ametnik määrab asutuse laskmist läbiviivaks isikuks ametniku või töötaja, kes on määratud teenistusrelvi käitleva asutuse laskeinstruktoriks või kellel on teenistusrelva kandmise õigus.

Muudatusega nähakse ette, et asutuse laskmist läbi viiv isik ei pea olema asutuse laskeinstruktor RelvS-i § 86² mõistes, vaid võib olla ka asutuse seatud tingimustel ametnik või töötaja, kellel on teenistusrelva kandmise õigus. See võimaldab teenistusrelva kandmise õigusega ametnikel ja töötajatel läbi viia kergemaid laskeharjutusi ilma, et selleks peaks läbima kulukat ja mahukat laskeinstruktori koolitust.

See muudatus toob kaasa mitmeid praktilisi eeliseid. Esiteks võimaldab see vähendada asutuse halduskoormust ja kulusi, kuna kõigil laskmist läbiviivatel isikutel ei ole enam kohustuslik läbida kulukat ja aega nõudvat laskeinstruktori koolitust. Teiseks tagab see suurema paindlikkuse laskmiste läbiviimisel, võimaldades lihtsamaid laskeharjutusi viia läbi otse teenistusrelva kandmise õigusega ametnikel, kes omavad piisavat pädevust ja kogemust. Samas säilib ohutuse ja kvaliteedi tagamiseks nõue, et laskmist läbi viiv isik peab olema asutuse poolt ametlikult määratud ja vastutama laskmiste nõuetekohase läbiviimise eest.

Seega loob muudatus tingimused tõhusamaks ja kuluefektiivsemaks laskmiste korraldamiseks teenistusrelvi käitlevates asutustes, ilma et see vähendaks relvade kasutamise ohutust või nõuete täitmist.

Eelnõu § 1 punkti 7 kohaselt loetakse määruse § 21 tekst lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 milles nähakse ette, et teenistusrelvi käitleva asutuse juht või tema volitatud ametnik kehtestab määruse § 9² lõikes 3 nimetatud korra hiljemalt 31. detsembril 2025. aastal. Üleminekuaeg on vajalik, et tagada teenistusrelvi käitlevate asutuste juhtidele piisav aeg määruse § 9² lõikes 3 sätestatud tingimustele vastava korra väljatöötamiseks ja kehtestamiseks. Lisaaeg võimaldab asutustel põhjalikult hinnata ja kohandada oma siseprotseduure ja ressursside vajadust uute nõuete täitmiseks. Kuna teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiiru ja laskepaiga määruse nõuetele vastavuse kontrollimise kord võib nõuda täiendavat väljaõpet, vajalike dokumentide koostamist ja tehniliste või logistiliste muudatuste rakendamist, annab tähtaeg kuni 31. detsembrini 2025. aastal võimaluse muudatused ette valmistada ja juurutada. See aitab vähendada rakendusperioodil tekkida võivaid võimalikke vigu ning tagab, et kõik osapooled saavad kohustusest teadlikuks ja on valmis seda praktikas ellu viima. Arvestades, et ka praegu peavad teenistusrelvi käitlevad asutused tegema järelevalvet oma lasketiirude ja laskepaikade üle, siis ei tohiks selle protseduuri kehtestamine olla liialt aeganõudev ja §-s 21 kehtestatav tähtaeg peaks olema piisav.

2.2. Määruse nr 6 muutmine

Määruse nr 6 muutmine on vajalik, et kaasajastada relvade ja laskemoona andmete PPA-le esitamise deklaratsiooni vormi. Kehtivas määruses on sätestatud, et relvade ja laskemoona kaubana Euroopa Liidus edasitoimetamise deklaratsiooni vorm on valgel paberil A4 formaadis esitatav dokument. Seoses teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse relvade ja laskemoona andmete esitamiseks deklaratsiooni elektroonilise vormi loomisega ja seal võrreldes paberil vormiga muudatuste tegemisega on vaja täiendada ka deklaratsiooni paberil vormi. Üldjuhul täidetakse ja esitatakse deklaratsioon elektrooniliselt teenistus- ja tsiviilrelvade registri taotluskeskkonnas. Need muudatused on vajalikud, et tagada relvade ja laskemoona turvaline ja korrektne edasitoimetamine, samuti selleks, et edasitoimetamisega seotud teave oleks põhjalik, kergesti

jälgitav ning ühtses vormis. Nõuete täitmine hõlbustab järelevalve teostamist ja suurendab kontrolli ning läbipaistvust EL-i piires liikuvate relvade ja laskemoona üle.

Eelnõu § 2 punkti 1 kohaselt muudetakse määruse nr 6 § 4 lõiked 1 ja 2. Lõige 1 sätestab, et relva ja laskemoona edasitoimetamise deklaratsioon võib olla esitatud elektrooniliselt või valgel A4-formaadis paberil, võimaldades paindlikkust deklaratsiooni esitamise viisis. Elektrooniline edastamine võimaldab andmete automaatset töötlemist ja edastamist otse vajalikesse süsteemidesse, mis vähendab käsitsi sisestamise aega ja inimlike vigade riski. See kiirendab protsesse ning vähendab paberkulu aidates kaasa keskkonnasäästlikkusele ja täielikult digitaalsele menetlusele üleminekule. Kui deklaratsioon esitatakse paberil, peab see vastama määruse lisas 5 toodud vormile, et tagada dokumentide ühtne välimus ja sisu. Deklaratsiooni paberil vorm on jätkuvalt esitatud määruse lisas 5.

Kui deklaratsioon esitatakse paberil, võib sellel olla lisa, mis on samuti vormistatud valgel A4-paberil ja vastab määruse lisas 6 esitatud vormile. Lisadokument võimaldab deklaratsioonile vajadusel lisada täiendavat teavet või andmeid, säilitades ühtse ja selge vormistuse. See aitab hõlbustada kontrolli, kui edasitoimetamise ajal tekib vajadus täiendava informatsiooni järele.

Eelnõu § 2 punktiga 2 nähakse ette, et määruse lisad 1, 3, 5 ja 6 kehtestatakse uues sõnastuses. Määruse lisades 1, 3 ja 5 toodud vormidelt eemaldatakse viited Nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ⁶ artikli 11 lõikele 3 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/28/EL⁷ artiklile 12, kuna direktiivile, kui Eesti õigusesse ülevõetud õigusaktile, viitamine õigusaktis ei ole korrektne. Samuti on direktiiv 91/477/EMÜ tänaseks kehtetu. Seda asendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2021/555⁸.

Määruse lisa 1 ja lisa 3 täiendatakse andmeväljaga, mille kohaselt tuleb eelloale ja loale edaspidi märkida ka selle aadressi andmed, kuhu tulirelv saadetakse või veetakse. Lisaks täiendatakse määruse lisa 3 andmeväljadega, mille kohaselt tuleb edaspidi märkida loale andmed selle kohta, et edasitoimetatav relv on kontrollitud kooskõlas 1969. aasta konventsiooniga ning edasitoimetamise veovahend. Muudatused on vajalikud, et eelloa ja loa taotlemiseks esitatavad andmed oleks kooskõlas direktiivi (EL) 2021/555 artikli 16 lõikes 2 esitatud nõudega.

Määruse lisa 5 deklaratsiooni vormi päisest jäetakse ära Euroopa Liidu lipu ja sihiku kujutis, kuna tegemist ei ole rahvusvaheliselt kasutatava dokumendiga. Relvade ja laskemoona kaubana Euroopa Liidus edasitoimetamise deklaratsioon on vajalik üksnes PPA-le andmete esitamiseks.

Seoses 10. juulil 2023. aastal jõustunud „Teenistus- ja tsiviilrelvade registri põhimääruse“ redaktsioonis teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse lisandunud andmekoosseisudega, täiendatakse määruse lisa 5 ja lisa 6 esitamiseks lisandunud kohustuslike andmekomplektidega. Võrreldes kehtiva määrusega lisanduvad andmed laskemoona ja lahingumoonatootja, päritoluriigi,

⁶ Nõukogu direktiiv, 18. juuni 1991, relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta. – [EÜT L 256, 13.09.1991, lk 51–58](#).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/28/EL, 26. veebruar 2014, tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turul kättesaadavaks tegemist ja järelevalvet käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. – [ELT L 96, 29.3.2014, lk. 1–44](#).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta. – [ELT L 115, 06.04.2021, lk 1–25](#).

pihtamislauingu liigi, lõhkeaine koguse ning ohuklassi ja sobivusrühma kohta. Relva, laskekõlbmatu relva ja tulirelva olulise osa kohta lisanduvad andmed selle modifikatsiooni, tootja, päritoluriigi, valmistamise aasta, isiku nimele registreerimise kuupäeva ja hoiukoha kohta. See on vajalik eelkõige selleks, et tagada relvade ja laskemoona senisest parem jälgitavus ja tõhusam järelevalve. Detailsete andmete kogumine relvade ja laskemoona kohta aitab kaasa riigi julgeoleku, turvalisuse ja avaliku korra ning rahvusvaheliste kohustuste täitmise tagamisele. Samuti aitab kaasa kuritegude ennetamisele ja uurimisele, relvade ja laskemoona jälgitavusele ning kadumise ja varguse tuvastamisele.

Eelnõu § 2 punktidega 3 ja 4 tehakse muudatused määruse normitehnilises märkuses. Normitehnilisest märkusest jäetakse välja viide järgmistele õigusaktidele:

- Nõukogu direktiiv 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2017/853.

Nendele viitamisest loobumise põhjuseks on asjaolu, et nimetatud õigusaktid on kehtetuks tunnistatud ning nende sisu on kodifitseeritud uude õigusakti – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2021/555. Viidatud direktiivid on oma eesmärgi täitnud ja seetõttu ei ole nende esitamine normitehnilises märkuses enam asjakohane.

Normitehnilist märkust täiendatakse viitega järgmisele Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2021/555. Täiendus on vajalik, kuna see direktiiv asendab varasemad relvade omandamist ja valdust käsitlevad direktiivid, pakkudes õigusnormide konsolideeritud ja ajakohastatud versiooni. Muudatus tagab, et määruse normitehniline märkus kajastab kehtivat õigusraamistikku ning väldib eksitavaid viiteid kehtetutele õigusaktidele.

2.3. Määruse nr 13 muutmine

Eelnõu § 3 punkti 1 kohaselt tunnistatakse kehtetuks määruse nr 13 § 5, milles on toodud teenistus- ja tsiviilrelvade registri vastutav töötaja. 1. juulil 2024. aastal jõustunud RelvS-i § 24 lõike 10 redaktsioonis sätestati õigusselguse tagamiseks, et lisaks PPA-le on teenistus- ja tsiviilrelvade registri vastutav töötaja ka KAPO. Puudub vajadus selle kordamiseks määru nr 13.

Eelnõu § 3 punkti 2 kohaselt muudetakse määruse nr 13 § 7 lõike 1 punkti 3 sõnastust. Kehtiva määruse järgi tagab registri vastutav töötaja registriandmete säilitamise ja arhiveerimise. Eelnõu kohaselt täiendatakse sätet selliselt, et lisaks registriandmete säilitamisele ja arhiveerimisele tagab vastutav töötaja ka nende kustutamise või hävitamise. Muudatus on samuti õigusselgust tagav.

Eelnõu § 3 punkti 3 kohaselt muudetakse seoses KAPO registri vastutava töötajana määratlemisega määruse nr 13 § 7 lõigete 2 ja 3 sõnastust. Muudatuse vajadus tuleneb eelkõige vajadusest täpsustada ja korrastada andmetöötluse ja juurdepääsuõiguste regulatsiooni, et tagada andmekaitse ning asutustevaheliste õiguste ja kohustuste selge jaotamine. Lõikes 2 nähakse ette, et vastutava töötajana ei ole:

- 1) PPA-l juurdepääsu Kaitsepolitsei ameti relvaregistriale;
- 2) Kaitsepolitsei ametil juurdepääsu määruse § 3 punktides 1–4 nimetatud keskkondadele.

Kehtiva määruse § 7 lõikes 2 on sätestatud, et vastutava töötlejana ei ole PPA-l juurdepääsu KAPO relvaregistrile. Eelnõuga täpsustatakse, et KAPO-l omakorda ei ole vastutava töötlejana ligipääsu teenistus- ja tsiviilrelvade registri põhiosale ehk iseteenindus-, menetlus-, kaupmehe- ja analüüsikeskkonnale. KAPO relvaregistri andmed sisaldavad tundlikku teavet, millele juurdepääs peab olema rangelt piiratud. Eelnõu kohaselt piiratakse KAPO juurdepääsu PPA hallatavatele registriosadele, mis ei ole KAPO otseste ülesannete täitmiseks vajalikud. See aitab vähendada andmekaitserikkumiste riski ja tagada, et juurdepääsuõigused vastavad rangelt iga asutuse ülesannetele. Andmete töötlemisel ja juurdepääsuõiguste määramisel tuleb lähtuda minimaalsuse ja otstarbekohasuse põhimõtetest. Muudatuse eesmärk on tagada, et kummagi asutuse andmetöötlus toimub ainult nende tööks vajalikes piirides, vähendades liigse andmetöötluse ja -lekke riske.

Lõike 3 kohaselt nähakse ette, et KAPO tagab lisaks määruse § 7 lõikes 1 nimetatule KAPO relvaregistri turvameetmete rakendamise auditeerimise. Kehtivas määruses on KAPO ülesanded vastutava töötlejana loetletud nii määruse § 7 lõikes 1 kui ka lõikes 3. Lõiget 3 muudetakse selliselt, et see ei kordaks lõikes 1 sätestatud, vaid täiendaks seda vajalikul määral. Tegemist on eelkõige tehnilist laadi muudatustega, mis loovad senisest parema õigusselguse.

Eelnõu § 3 punkti 4 kohaselt asendatakse määruse nr 13 § 8 lõike 3 punktis 1 sõna „salastatuse“ sõnaga „konfidentsiaalsuse“. Muudatus on vajalik, et parandada määruse terminikasutust ja tagada selgus määruse tõlgendamisel. Kehtivas määruses kasutatakse nii sõnu „salastatud“ kui „konfidentsiaalsus“ sarnases tähenduses. Sõna „salastatus“ viitab sageli riigisaladuse ja salastatud teabe kaitse spetsiifilisele režiimile, mis on reguleeritud eriseadustega, näiteks riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadusega. Kehtivas määruses ei pruugi „salastatus“ konteksti sobitada, kuna selle kasutusala on piiratud ning ebatäpne registri üldiste andmekaitse ja turvanõuete kontekstis. Asendades selle sõnaga „konfidentsiaalsus“, rõhutatakse andmekaitse laiemat põhimõtet, mis hõlmab teabe kaitset igapäevases kasutuses, olenemata selle riigisaladuse staatusest. Termin „konfidentsiaalsus“ on sobivam kasutada registrite, sealhulgas teenistus- ja tsiviilrelvade registri puhul, kus andmete kaitse hõlmab isikuandmete ja muu tundliku teabe kaitset.

Andmekaitse üldpõhimõtete kohaselt tuleb tagada andmete konfidentsiaalsus, terviklikkus ja käideldavus. „Konfidentsiaalsus“ viitab sellele, et andmeid tohivad töödelda ja kasutada ainult volitatud isikud ning andmed on kaitstud loata juurdepääsu eest. Sellise täpsustusega viiakse määruse sõnastus kooskõlla andmekaitse üldregulatsiooniga (sh isikuandmete kaitse üldmäärusega⁹), mida mõiste „salastatus“ ei kata.

Eelnõu § 3 punkti 5 kohaselt jäetakse määruse nr 13 § 8 lõike 3 punktist 3 välja tekstiosa „hävitamise“, kuna registriandmeid ei ole tehniliselt võimalik hävitada, vaid need kustutatakse või arhiveeritakse. Tegemist on tehnilise muudatusega, mis loob õigusselgust.

Eelnõu § 3 punkti 6 kohaselt asendatakse määruse nr 13 § 8 lõike 3 punktis 6 sõnad „registri vastutavale töötlejale“ sõnadega „Politsei- ja Piirivalveametile“. Muudatus on vajalik tulenevalt

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus). – [ELT L 119, 4.5.2016, lk 1–88](#).

registri kahe vastutava töötleja – PPA ja KAPO – määratlemisest. Registri haldamine jaguneb kahe vastutava töötleja vahel, kusjuures:

- PPA on vastutav töötleja registriosadele, mis hõlmavad määruse § 3 punktides 1–4 nimetatud keskkondi: iseteenindus-, menetlus-, kaupmehe- ja analüüsikeskkonda.
- KAPO on vastutav töötleja KAPO relvaregistriks.

Samal ajal täidab registri tehnilise haldamise ülesandeid volitatud töötlejana Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi *SMIT*), kes tagab registri tehnilise toimimise, sõltumata vastutava töötleja rollist. SMIT on registri tehniline haldaja, kuid muudatus täpsustab, et rahastamine ning vastutuse jaotus toimub vastutavate töötlejate rollidest lähtuvalt. See tähendab, et kuigi SMIT täidab haldamise ülesandeid, ei muuda see vastutava töötleja määratlust ega vastutust andmete töötlemise eest.

Kahe vastutava töötleja olemasolu tõttu tuleb selgelt sätestada, kumma vastutava töötleja ülesannete ja andmete haldamisega on tegemist. Eelnõu sätestab, et määruse § 3 punktides 1–4 nimetatud keskkondade pidamise eest vastutab PPA, kelle eelarverealt ka nende keskkondade pidamist rahastatakse. Eelnõuga kavandatud muudatus loob selguse vastutavate töötlejate ülesannete, rahastamise ja registri haldamise osas. See tagab õigusliku läbipaistvuse, väldib asutustevahelisi vaidlusi ja võimaldab registri tõhusat ning sihtotstarbelist haldamist riigieelarveliste vahendite raames.

Eelnõu § 3 punkti 7 kohaselt tunnistatakse kehtetuks määruse nr 13 § 30 lõige 10, mis näeb ette, et KAPO relvaregistri andmed, mis on kogumina või üksikult riigisaladus, salastatakse ning neid kasutatakse ja kaitstakse riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses ning selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras. Kuna kõnesolev säte viidi üle RelvS-i § 24 lõikesse 11¹, siis ei ole vajalik seda määruses enam üle korrata.

Eelnõu § 3 punkti 8 kohaselt täpsustatakse õigusselguse tagamiseks määruse nr 13 § 32 lõike 1 sõnastust. Muudatusega tagatakse kooskõla seoses teenistus- ja tsiviilrelvade registri pidamise, rahastamise ja vastutavate töötlejate ülesannete jaotusega. Muudatus on seotud asjaoluga, et registri haldamine ja kasutamine on jagatud kahe vastutava töötleja – PPA ja KAPO – vahel.

Kuna teenistus- ja tsiviilrelvade register koosneb erinevatest keskkondadest ning registri vastutavaks töötlejaks on määratud kaks erinevat asutust (PPA ja KAPO), on oluline täpsustada, kuidas rahastatakse vastutavate töötlejate vastutusel olevate registriosade pidamist ja arendamist.

- Määruse nr 13 § 3 punktides 1–4 nimetatud keskkonnad (iseteenindus-, menetlus-, kaupmehe- ja analüüsikeskkond) on seotud PPA ülesannetega ning nende pidamist rahastatakse sihtotstarbeliselt PPA eelarverealt.
- KAPO relvaregister, mis sisaldab spetsiifilisi andmeid riigi julgeolekuga seotud isikute ja toimingute kohta, on eraldiseisev registriosaks, mille pidamist, haldamist ja arendamist rahastatakse KAPO eelarvest (määruse nr 13 § 32 lõige 2).

2.4. Määruse nr 19 muutmine

Eelnõu §-s 4 täiendatakse määruse nr 19 § 8 lõikega 5¹ selliselt, et § 8 lõikes 5 nimetatud kontrolli tulemusest teavitab asutus RelvS-i § 88 lõike 2 punktides 3–5 nimetatud asutust viivitamatult.

Nagu seletuskirja punktis 2.1 toodud, tegutseb iga haldusorgan oma pädevuse piires ehk täidab talle seadusega või selle alusel seatud ülesandeid. VVS näeb § 95 lõikes 1 ette, et minister valvab ministeeriumi struktuuriüksuste, ministeeriumi valitsemisala valitsusasutuste ja nende ametiisikute, samuti muude ministeeriumi hallatavate riigiasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle.

Määruses nr 19 on asutustele ette nähtud kohustus kontrollida oma asutuses määruse nr 19 nõuete täitmist. Määruse nr 19 § 8 näeb ette nõuded tulirelva, elektrišokirelva, laskemoona ja lahingumoonaga kohta arvestuse pidamiseks, käitlemise nõuete ja hoiutingimuste kontrollimiseks. Määruse nr 19 § 8 lõike 5 kohaselt kontrollib asutus tulirelva, elektrišokirelva, laskemoona ja lahingumoonaga käitlemise nõuete ja hoiutingimuste täitmist vähemalt üks kord aastas. Selleks, et ministeeriumid saaksid paremini teha teenistuslikku järelevalvet oma valitsemisalas relvade ja laskemoona käitlemise seaduslikkuse ja otstarbekuse üle, nähakse eelnõuga ette ministeeriumi teavitamine asutuse läbiviidud kontrolli tulemusest.

Muudatus ei puuduta Kaitseministeeriumi poolt Kaitseväge ja Kaitseliidu üle teostatavat järelevalvet, samuti ei puuduta see Justiitsministeeriumi ja vanglateenistust, kohaliku omavalitsuse organiteid ja asutusi ning kohtuid. Kohaliku omavalitsuse organitel ja asutustel ning kohtutel ei ole teenistusülesannete täitmiseks relvi. Kaitseväge, Kaitseliidu ja vanglateenistuse teenistusrelvade käitlemine ei ole reguleeritud RelvS-i § 3 lõike 5 alusel antud määrusega nr 19. RelvS-i § 3 lõige 7 sätestab, et vanglateenistuse teenistusrelvadele ja nende laskemoona ning osade käitlemisele ja üleandmisele kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud korda, kui vangistusseadus (edaspidi *VangS*) ei sätesta teisiti. VangS-i § 71 lõike 8 alusel on justiitsministri 5. septembri 2011. aasta määrusega nr 44 kehtestatud „[Järelevalve korraldus vanglas](#)“. Vanglate teavituskohustus Justiitsministeeriumile relvadega seotud vahejuhtumite osas tuleb justiitsministri 6. aprilli 2010. aasta käskkirjast nr 42 „Vanglate erakorralistest sündmustest teavitamise kord“. Kaitseministeeriumi valitsemisala asutustele, kellel on sõjaväerelvad, kohaldub kaitseministri 9. juuli 2018. aasta määrus nr 9 „[Sõjaväerelvade, nende laskemoona ja lahingumoonaga käitlemise ning üleandmise kord](#)“.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole otseselt seotud EL-i õiguse rakendamisega. Eelnõul on aga puutumus EL-i õigusega, sest tulirelvade käitlemine, sealhulgas kohustus pidada elektroonilist tsentraliseeritud või detsentraliseeritud andmekogumissüsteemi, mis tagab volitatud asutustele juurdepääsu andmekogumissüsteemidele, kuhu kantakse vajalik teave iga tulirelva ja selle omaniku kohta, on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta. Direktiivi artikli 13 lõike 1 kohaselt tuleb laskemoona omandamise ja valdamise suhtes kohaldada sama korda, mida nende tulirelvade suhtes, millele laskemoon mõeldud on. Samuti reguleerib direktiiv (EL) 2021/555 relvade ja laskemoona EL-is edasitoimetamist, sealhulgas selleks vajalike lubade, deklaratsioonide ja EL-i tulirelvapassiga seonduvat. Eelnõuga tagatakse Eesti õiguse vastavus direktiivi nõuetele.

Eelnõu on kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega, aidates tagada selle artiklis 5 sätestatud isikuandmete töötlemise põhimõtete järgimist.

4. Määruse mõjud

4.1. Määruse nr 12 mõju

Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele

Mõju sihtrühm I: need avalikku võimu teostavad valitsusasutused, kellel on teenistusrelvi ja sisekaitseline rakenduskõrgkool.

Mõju sihtrühm II: Justiitsministeerium, Kliimaministeerium, Rahandusministeerium ja Siseministeerium.

Teenistuslikku järelevalvet teenistusrelvade käitlemise üle teostavad oma valitsemisalas järgmised asutused:

- 1) Justiitsministeerium;
- 2) Kliimaministeerium;
- 3) Rahandusministeerium;
- 4) Siseministeerium.

Eelnõuga kavandatud muudatused ei puuduta Kaitseministeeriumi, kelle valitsemisala asutustel on sõjaväerelvad ja neile ei kohaldata määrust nr 12. Neile kohaldub kaitseministri 28. detsembri 2010. aasta määrus nr 26 „[Kaitseväge ja Kaitseliidu harjutusväljale ja lasketiirule esitatavad nõuded ja kasutamise kord](#)“.

Mõjutatud sihtrühmade I ja II suurus võrreldes kogu avaliku teenistuse ametnike arvuga¹⁰ on väike. Sihtrühmas I on hinnanguliselt kokku kuni 30 ametnikku ja sihtrühmas II kuni 10 ametnikku, keda kavandatud muudatused puudutada võivad. Sihtrühmas I on nendeks ametnikud, kes vastutavad asutuses lasketiirude ja laskepaikade nõuetele vastavuse kontrollimise eest ja sihtrühmas II ametnikud, kelle ülesandeks on teostada teenistuslikku järelevalvet lasketiirude ja laskepaikade nõuete täitmise üle oma valitsemisalas.

Mõju ulatus on sihtrühmale I keskmine, sest võib eeldada, et sihtrühma kui terviku käitumises olulisi muutusi ei toimu, kuid kehtestada tuleb asutusesisene kord lasketiiru ja laskepaiga ohutusnõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike. Võimalik negatiivne mõju võib olla näiteks sihtrühma töökoormuse mõningane kasv. Muudatuse järgi peab sihtrühm I kehtestama asutuse lasketiiru ja laskepaiga kontrollimise korra, kontrollima edaspidi oma lasketiiru ja laskepaiga vastavust määruse nõuetele vähemalt üks kord aastas ning edastama kontrolli tulemuse sihtrühmale II ehk täpsemalt ministeeriumile, kelle valitsemisalas asutus on. Kuigi kehtiv määrus nr 12 ei sätesta teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiiru ja laskepaiga nõuetele vastavuse kontrolli,

¹⁰ Avaliku teenistuse aastaraamatu andmetel oli 2022. aastal avalikus teenistuses ligikaudu 16 000 ametnikku. https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2023-06/ATAR%202022_I%C3%B5plik.pdf

ei tähenda see, et sellist kontrolli ametiasutused seni üldse läbi viinud ei ole. Kavandatava muudatusega muutub kontrollimine regulaarseks ja lisandub kohustus edastada kontrolli tulemus sihtrühmale II. Seda ei saa pidada oluliseks töökoormuse tõusuks.

Mõju ulatus sihtrühmale II on keskmine. Sihtrühm II ei ole ilmselt seni oma valitsemisalas teenistusrelvi käitlevatelt asutustelt selliseid ülevaateid saanud ja võib olla vaja töötada välja põhimõtted saadud andmete töötlemiseks, et neid järelevalve eesmärgil tõhusalt kasutada. Siseministeerium on eelnõu ettevalmistamise käigus uurinud ministeeriumide ja asutuste valmisolekut selliselt järelevalve tõhustamiseks ja saanud positiivse tagasiside. Ministeeriumis tuleb määrata ametnik või ametnikud, kellele need andmed esitatakse ja kes asutustel saadud kontrollitulemuste üle järelevalvet teeb. Võib eeldada, et kavandatav muudatus puudutab kuni paari ministeeriumi ametnikku, kellele lisandub täiendav töökoormus. Kaasnevat töökoormuse tõusu sihtrühmadele I ja II ei saa aga pidada suureks. Kuna viidatud kontrollis osalev sihtrühma I ametnik jätkab oma tegevust samamoodi varasemaga, ei ole muudatuse tulemusel avalduv mõju oluline. Samuti ei ole mõju sihtrühmale II oluline, sest juba praegu peavad ministeeriumid, kelle valitsemisala asutused teenistusrelvi käitlevad, teenistusrelvadega seonduva osas järelevalvet tegema. Kavandatava muudatusega muutub järelevalve teostamise üks osa selgemaks.

Mõju avaldumise sagedus on eeldatavasti väike, sest sihtrühmad I ja II puutuvad avalduva mõjuga kokku hinnanguliselt kord aastas. Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike. Negatiivseid tagajärgi ei ole.

Alates 1. oktoobrist 2023. aastal peab teenistusrelvi käitleva asutuse lasketiir ja laskepaik vastama määruse nr 12 nõuetele. Asjaolu, et eelnõuga nähakse ette nõuded üksnes harjutusrelvadest laskmise lasketiirule ja laskepaigale, on pigem positiivne ja praktikat ühtlustav. See tagab, et asutused järgivad harjutusrelvast laskeharjutuste läbiviimisel ühetaolisi reegleid. Lisaks võimaldab see asutustel kasutada harjutusrelvast laskeharjutuste ja treeningute läbiviimiseks hooneid ja ruume, mida seni kasutada ei tohtinud. Sellega seoses puudub ka negatiivne mõju, kuna ühesuguste reeglite olemasolu tagab selle, et kõigi teenistusrelvi käitlevate asutuste lasketiirud ja laskepaigad, kus lastakse harjutusrelvadega, vastavad samadele nõuetele.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatusel ei ole olulist mõju. Muudes valdkondades muudatus mõju ei avalda ja seega muud mõju ei hinnata.

4.2. määruse nr 6 mõju

4.2.1. Mõju majandusele

Mõju sihtrühm: kavandatavad muudatused mõjutavad erasektori ettevõtjaid, kellele on RelvS-i alusel väljastatud tegevusluba relva, tulirelva olulise osa ja laskemoona valmistamiseks ning müügiks.

Majandustegevuse registri¹¹ andmetel on 4. novembri 2024. aasta seisuga RelvS-i alusel selliseid tegevuslubasid väljastatud 72 ning majanduslikult aktiivsetest ettevõtjatest on mõjutatud alla 1%. Mõju ulatus sihtrühmale on väike.

¹¹ Majandustegevuse register, 04.11.2024. a; <https://mtr.ttja.ee>

Mõjutatud ettevõtjate osakaal kõigi majanduslikult aktiivsete ettevõtjate seas on alla 1% ja andmeid, mis tuleb esitada registrile vaid ühe korra relva ja laskemoona Eestisse sisse- või väljaveol. Deklaratsiooniga esitatavate andmete hulk ja sagedus sõltub ettevõtte suurusest ja turu nõudlusest. Selle põhjal saab kaasneva mõju esinemise sagedust pidada väikeseks.

Tegevusloaga ettevõtjad saavad lattu saabunud piiratud tsiviilkäibega relvade, tulirelva oluliste osade, lisaseadmete ja laskemoona kohta esitada deklaratsiooni elektrooniliselt teenistus- ja tsiviilrelvade registri taotluskeskkonna vahendusel. Võrreldes kehtiva määrusega ei pea ettevõtja enam esitama kaubadeklaratsioone paberil. Varem kandsid järelevalvet teostavad ametnikud käsitsi kaubaandmed teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse, kuid uue korra kohaselt sisestatakse need andmed registrisse automaatselt pärast nende õigsuse kontrolli. Kuigi deklaratsioonis nõutavate andmete hulk on varasemast suurem, lihtsustab protsessi see, et ettevõtjad saavad relvade ja laskemoona põhiandmeid valida otse rippmenüüst, mis välistab vajaduse andmeid mitmekordselt käsitsi sisestada. Uus funktsionaalsus võimaldab deklaratsiooni esitamisele kuluvat aega oluliselt vähendada, kuna andmeid saab mõnel juhul valida rippmenüüst või muul viisil kiirendatud sisestusega. See vähendab ka andmete sisestamise vigade tekkimise riski, kuna rippmenüü kasutamine vähendab vajadust käsitsi sisestamise järele, mis on sageli vigade allikas. Seeläbi aitab funktsionaalsus muuta protsessi sujuvamaks ja täpsemaks, hoides kokku aega ning parandades andmekvaliteeti.

Muudatuste mõju on suurim üleminekuperioodil, kui ettevõtjad peavad kohandama oma protsesse ja vajadusel viima need vastavusse uute nõuetega. See üleminek võib nõuda töötajate väljaõpet, et nad oskaksid teenistus- ja tsiviilrelvade registrisse relvade ja laskemoona andmeid esitada. Samuti võib see tähendada võimalike tehniliste probleemide lahendamist, mis tekitab ajutist lisakoormust. Ettevõtjale ei tohiks eelnõuga majanduslikke lisakulutusi tekkida. Kuna uues elektroonilises vormis nõutakse rohkem andmeid, võib ettevõtjate jaoks tähendada iga deklaratsiooni täitmine alguses suuremat koormust ja vajada täiendavat täpsust ja kontrolli. Uuendatud teenistus- ja tsiviilrelvade registri kasutamise koolitused tegevusloa omajatele korraldab PPA. Samuti tagab PPA asjakohaste kasutusjuhendite olemasolu. Võivad tekkida mõningad kohanemiskasutused. Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike. Kokkuvõttes on mõju sagedasem ettevõtjate jaoks, kes tegelevad tihedalt relvade ja laskemoona EL-i piires kauplemisega ja kes esitavad deklaratsioone sageli. Elektroonilise süsteemi kättesaadavus ja ettevõtte võimekus seda tõhusalt kasutada vähendab mõju ulatust. Kui ettevõtjatel on piisav tehniline tugi ja võimekus kasutada elektroonilist deklaratsioonivormi, väheneb ebasoovitava mõju kaasnemise risk ning lihtsustub kogu protsess. Elektrooniline esitamine on kiirem ja vähendab käsitsi täitmisest tulenevaid vigu. See toob kaasa lühema menetlusaja, väiksemad tegevuskulud ja vähendab paberikulu, mis on kasulik eriti ettevõtjatele, kes esitavad deklaratsioone sageli.

Relvakaubandusele eelnõu mõju ei avalda.

Kokkuvõtvalt võib tuua kavandatavate muudatuste positiivse mõjuna välja, et tänu teenistus- ja tsiviilrelvade registri uuendamisele paraneb andmekvaliteet andmete edastamisel ning lühenevad ooteajad. Digilahendus vähendab halduskoormust, hoides kokku aega ja vabastades ressursi, mis võimaldab ettevõtjatel panustada enam põhitegevuse tulemuslikkusesse.

Muudatused ei ole olulise mõjuga. Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike. Eeldatavasti negatiivsed tagajärjed puuduvad. Küll aga omab muudatusega kaasnev ressursi kokkuhoid positiivset mõju sihtrühmale. Sihtrühma töökorraldus ei muutu oluliselt, kuid suureneb õigusselgus.

4.2.2. Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele

Mõju sihtrühm: PPA

PPA jaoks on kavandatava muudatuse mõju ulatus ja sagedus väikesed. Eelnõuga kavandatav muudatus on peamiselt suunatud õigusselguse loomisele relvade ja laskemoona edasitoimetamise deklaratsioonide elektroonilise vormi kasutamisel, mis lihtsustab protsesse ja vähendab administratiivset koormust. Elektrooniline deklaratsioon on juba kasutusele võetud ning olemasolev süsteem on vastavaks arendatud, seega ei too muudatus kaasa täiendavaid kulusi ega mõjuta sihtrühma senist töökorraldust.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike. Teenistus- ja tsiviilrelvade registri arendamisel on piisavalt hästi arvestatud tänapäeva turvanõuetega. Kõik vajalikud riskid on hinnatud ning maandamise meetmed ja nende kontrollimeetmed rakendatud. Registriandmete juurdepääsu taotlejad on piisavalt kontrollitud ja kõik päringud logitakse. Registrikannetest tehakse automaatsed turvakoopiad tagades andmete kaitstuse ja säilimise ka ootamatute sündmuste korral.

Eeldatav mõju PPA-le on positiivne, kuna elektrooniliste deklaratsioonide laiem kasutamine optimeerib tööprotsesse ja võimaldab aega tõhusamalt kasutada. Deklaratsiooni elektroonilise esitamise puhul pole enam vaja andmeid käsitsi korduvalt sisestada, mis vähendab andmete sisestamisel eksimise riski ja kiirendab deklaratsioonide töötlemist. Vabanenud tööaega saab kasutada muude ülesannete täitmiseks, näiteks järelevalve tugevdamiseks ja tõhustamiseks.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatusel ei ole olulist mõju. Muudes valdkondades muudatus mõju ei avalda ja seega muud mõju ei hinnata.

4.3. Määruse nr 13 muutmise mõjud

Eelnõuga ei kaasne olulist õiguslikku muudatust võrreldes kehtiva põhimäärusega. Muudatuste mõju eraldi ei hinnata, kuna muudatus on tehnilist laadi ega sisalda sisulisi muudatusi kehtivas regulatsioonis. Muudetavad regulatsioonid on valdavalt toodud seaduse tasandile ning nende mõju on seadusemuudatuste väljatöötamisel asjakohaselt hinnatud. Käesolev muudatus täpsustab seaduse rakendamist ega too kaasa täiendavaid majanduslikke, sotsiaalseid ega muid mõjusid.

4.4. Määruse nr 19 mõju

Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele

Mõju sihtrühm I: need avalikku võimu teostavad valitsusasutused ja sisekaitsealine rakenduskõrgkool, kellel on teenistusrelvi.

Mõju sihtrühm II: Kliimaministeerium, Rahandusministeerium ja Siseministeerium.

Nagu märgitud määruse nr 12 juures, teostavad teenistuslikku järelevalvet teenistusrelvade käitlemise üle oma valitsemisalas Justiitsministeerium, Kliimaministeerium, Rahandusministeerium ja Siseministeerium. Määruses nr 19 kavandatud muudatused ei puuduta Justiitsministeeriumi ega kohaliku omavalitsuse organeid ja asutusi ning kohtuid.

Mõjutatud sihtrühmade I ja II suurus võrreldes kogu avaliku teenistuse ametnike arvuga¹² on väike. Sihtrühmas I on hinnanguliselt kokku kuni 20 ametnikku ja sihtrühmas II kuni 10 ametnikku. Sihtrühmas I on nendeks ametnikud, kes vastutavad asutuses teenistusrelvade ja laskemoona käitlemise nõuetele vastavuse kontrollimise eest ja sihtrühmas II ametnikud, kelle ülesandeks on teostada teenistuslikku järelevalvet teenistusrelvade ja laskemoona nõuete täitmise üle oma valitsemisalas.

Mõju ulatus on sihtrühmadele I ja II väike, sest võib eeldada, et sihtrühma kui terviku käitumises olulisi muutusi ei toimu ning puudub tarvidus muutustega kohanemiseks mõeldud tegevuste järele.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike. Võimalik negatiivne mõju võib olla näiteks sihtrühma töökoormuse mõningane kasv, kuid sihtrühmal I on juba määruse nr 19 § 8 lõike 5 kohaselt kohustus kontrollida tulirelva, elektrišokirelva, laskemoona ja lahingumooni käitlemise nõuete ja hoiutingimuste täitmist vähemalt üks kord aastas. Kavandatava muudatusega kaasneb üksnes kontrolli tulemuse sihtrühmale II edastamise kohustus, mida ei saa pidada oluliseks töökoormuse tõusuks.

Sihtrühm II ei ole ilmselt seni oma valitsemisalas teenistusrelvi käitlevatelt asutustelt selliseid ülevaateid saanud ja võib olla vaja töötada välja põhimõtted saadud andmete töötlemiseks, et neid järelevalve eesmärgil tõhusalt kasutada. Regulaarne ja ajakohane andmevoog suurendab sihtrühma II vaadet relvade käitlemise olukorrale ja aitab tuvastada võimalikke kõrvalekaldeid või riske varem kui seni. Ministeeriumid saavad teavitusi värsketest kontrollitulemustest, mis võimaldab täpsemat ja pidevat järelevalvet. See aitab parandada riskihaldust ja vajadusel rakendada kohaseid meetmeid kiiremini. Siseministeerium on eelnõu ettevalmistamise käigus uurinud ministeeriumide ja asutuste valmisolekut selliselt järelevalve tõhustamiseks ja saanud positiivse tagasiside. Ministeeriumis tuleb määrata ametnik või ametnikud, kellele need andmed esitatakse ja kes asutustel saadud kontrollitulemuste üle järelevalvet teeb. Võib eeldada, et kavandatav muudatus puudutab kuni paari ministeeriumi ametnikku, kellele lisandub täiendav töökoormus. Kaasnevat töökoormuse tõusu sihtrühmadele I ja II ei saa aga pidada suureks. Kuna viidatud kontrollis osalev sihtrühma I ametnik jätkab oma tegevust samamoodi varasemaga, ei ole muudatuse tulemusel avalduv mõju oluline. Samuti ei ole mõju sihtrühmale II oluline, sest juba praegu peavad ministeeriumid, kelle valitsemisala asutused teenistusrelvi käitlevad, teenistusrelvadega seonduva osas järelevalvet tegema. Kavandatava muudatusega muutub järelevalve teostamise üks osa selgemaks.

Mõju avaldumise sagedus on eeldatavasti väike, sest sihtrühmad I ja II puutuvad avalduva mõjuga kokku hinnanguliselt kord aastas. Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on väike.

¹² Avaliku teenistuse aastaraamatu andmetel oli 2022. aastal avalikus teenistuses ligikaudu 16 000 ametnikku.
https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2023-06/ATAR%202022_I%C3%B5plik.pdf

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatusel ei ole olulist mõju. Muudes valdkondades muudatus mõju ei avalda ja seega muud mõju ei hinnata.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruste 13 ja 19 rakendamisega ei kaasne kulusid ega tulusid.

Määruse nr 12 muudatusega lisandub kohustus kehtestada asutusesisene kord asutuse lasketiiru ja laskepaiga vastavuse kontrollimise kohta, millega võib kaasneda ühekordne halduskoormus korra väljatöötamisel ning edaspidi lasketiiru või laskepaiga nõuetele vastavuse kontrollimisel, kuid sellega ei tohiks asutustele kaasneda täiendavat kulu, sest juba praegu peavad nad oma lasketiirude ja laskepaikade puhul tagama määruse nr 12 nõuetele vastavuse.

Määruse nr 6 muudatusega seonduvad kulutused teenistus- ja tsiviilrelvade registri ülalpidamisega, kuid need on juba planeeritud PPA eelarves. Täiendavaid kulutusi mõjutatud osapooltele ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, kuna üldiselt puudub vajadus muudatustega kohanemise ajaks. **Eelnõu § 1 punkti 8** kohaselt nähakse määruse nr 12 osas ette üks kohaldamise erisus. Nimelt nähakse määruse nr 12 § 21 lõikes 2 ette, et määruse § 9² lõikes 3 nimetatud korra kehtestab teenistusrelvi käitleva asutuse juht või tema volitatud ametnik hiljemalt 31. detsembril 2025. aastal. Üleminekuaeg on vajalik, et tagada teenistusrelvi käitlevate asutuste juhtidele piisav aeg määruse tingimustele vastava korra väljatöötamiseks ja kehtestamiseks.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Justiitsministeeriumile, Kliimaministeeriumile ja Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Andmekaitse Inspektsioonile, KAPO-e, PPA-le, Päästeametile, Sisekaitseakadeemiale, SMIT-ile ning RelvS-i alusel relva, tulirelva olulise osa või laskemoona müügiks tegevusluba omavatele isikutele.